

Pianistė Guoda Gedvilaitė-Göhle: „Lietuvės mamos pareiga - išmokyti savo vaiką kalbėti, skaityti, rašyti ir mąstyti lietuviškai“

Evelina KISLYCH-ŠOCHIENĖ.

Čiurliono apsuptyje. Taip gimė, augo ir užaugo bei jo keliu ėjo lietuvių pianistė Guoda Gedvilaitė-Göhle. Šiandien ji - Aukštosios muzikos ir vaizduojamojo meno mokyklos Frankfurte prie Maino dėstytoja, aktyvi solistė, tarptautinių konkursų laureatė - lietuvių menininkė, garsinanti savo šalį visoje ją supančioje aplinkoje - tiek didžiojoje scenoje, tiek tarp studentų.

Kalbiname Frankfurte gyvenančią lietuvių pianistę apie muzikinį kelią, jos kūrybinį gyvenimą Vokietijoje ir puoselėjamą lietuviybę tarp frankfurtiečių.

Guoda, esate žymi lietuvių pianistė. Kodėl pasirinkote būtent fortepijoną? Kokia buvo Jūsų pirmojo susitikimo su muzika istorija?

Fortepijonas mano gyvenime atsirado su pirmaisiais mano žingsniais. Mano Tėveliai buvo kultūros renginių Druskininkuose organizatoriai ir mane „į darbą“ pasiimdavo kartu. Tokiu būdu klasikinės muzikos koncertus ir pačią muziką girdėdavau jau nuo vaikystės. Visur stovėdavo toks didelis juodas trikojis daiktas, kuris mane labai domino ir traukė. Pasibaigus koncertams, kai publika

skirstydavosi, vis lipdavau į sceną prisiliesti ir „išbandyti“ to paslaptingojo. Šeštojo gimtadienio proga Močiutė ir Tėveliai man padovanojo pianiną.

Esate baigusi M. K. Čiurlionio muzikos mokyklą Druskininkuose, [Lietuvos muzikos ir teatro akademiją](#), o prieš 22 metus pradėjote mokytis Aukštojoje muzikos ir vaizduojamojo meno mokykloje Frankfurte prie Maino. Koks buvo Jūsų kelias į Vokietiją? Kodėl pasirinkote būtent šią šalį?

Visą mano gyvenimą mane lydi Čiurlionis. Man teko laimėti gimti Čiurlionio mieste – Druskininkuose, augau Čiurlionio gatvėje, lankiau Druskininkų muzikos mokyklą (dabar M. K. Čiurlionio menų mokykla). Nuo 10 metų tėveliai negailestingai (iš tikrųjų tai labai gailestingai) nuvežė ir atidavė mane į M. K. Čiurlionio menų gimnaziją – internatą Vilniuje. Būdama septyniolikos baigiau mokyklą ir įstojau į Lietuvos muzikos ir teatro akademiją, kur studijavau pas prof. Veroniką Vitaitę. O dvidešimties dalyvavau tarptautiniame Čiurlionio pianistų konkurse, kuriame laimėjau I vietą. Tai ir buvo mano „katapultas“ išvykti tęsti mokslų į Vokietiją. Į Frankfurtą pakliuvau atsitiktinai, pagrojusi meistriškumo kursuose Vilniuje prof. Levui Natochenny, kuris mane ir pakvietė atvykti studijuoti jo klasėje.

Taigi, po studijų Aukštojoje muzikos ir vaizduojamojo meno mokykloje Frankfurte likote čia dėstyti. Kokia yra Jūsų, kaip lietuvių dėstytojos Vokietijoje, patirtis?

Mano karta turi būti laiminga, galėdama gyventi demokratinėje laisvoje Europoje – be sienų, be draudimų, kur kiekvienas žmogus yra, arba turėtų būti gerbiamas ir vertinamas. Frankfurtas yra globalus ir lojalus miestas, kuriame gyvena ir dirba 180 tautybių žmonės, kur jokioje srityje nėra svarbi tavo tautybė ar rasė, o svarbus esi Tu, kaip žmogus, kaip asmenybė, esi vertinamas pagal tai, ką sugebi ir kuo gali sudominti ar praturtinti kitus. Muzikos ir vaizduojamųjų menų mokykloje Frankfurte pradėjau dėstyti dar būdama magistrantūros studentė. Buvo keista pirmaisiais metais, kuomet kai kurie studentai buvo už mane vyresni, tačiau dabar jau laikas pasivijo įvykius ir viskas yra pagal taisykles. Į mokiniams ir studentams sudaromas programos įtraukiu ir lietuviškų kūrinių, taip šviesdama juos, supažindinant su mūsų šalimi, muzika ir kultūra.

Esate tarptautinių pianistų konkursų laureatė, pirmųjų vietų laimėtoja. Koks didžiausias Jūsų gyvenimo ir kūrybinis pasiekimas?

Didžiausi du gyvenimo pasiekimai – teisingai išsirinktas vyras Henrikas ir prieš dešimt metų gimęs sūnus Aurelijus. Kūrybiniai pasiekimai būna kasdien, tačiau ryškiausi yra šie: M. K. Čiurlionio tarptautinis pianistų ir vargonininkų konkursas Vilniuje, Sinsinačio (Cincinnati) ir Oberlino tarptautiniai pianistų konkursai Jungtinėse Amerikos Valstijose, Ennio Porrino tarptautinis pianistų konkursas Italijoje, Ševeningeno (Scheveningen) tarptautinis pianistų konkursas Hagos mieste Olandijoje, Kamerinės muzikos konkursas Frankfurte prie Maino.

Garsinate Lietuvą koncertuodama su Vokietijos, kitų šalių nacionaliniais valstybiniais simfoniniais orkestrais, tokiomis scenos žvaigždėmis kaip violončelininku Davidu Geringu. Kaip susipažinote su šiuo garsiu muziku?

Taip, tikrai, paklausta, iš kur atvykau, aš visuomet didžiuojuosi prisipažindama, jog esu mažos, bet stiprios šalies atstovė. Džiaugiuosi pasakodama, jog Lietuva turi daugybę talentingų asmenybių ir menininkų, sudomindama svečius, kviesdama aplankyti Lietuvą ir patiems tuo įsitikinti.

Su violončelininku Davidu Geringu susipažinau Gidono Kremerio festivalyje Lokenhauze (Lockenhaus), Austrijoje. Pamenu, mokiausi Hummelio *Trio* kelias savaites, kad būčiau gerai pasiruošusi pirmai (ir vienintelei) repeticijai bei koncertui. D. Geringas į repeticiją atėjo gerai nusiteikęs: „Na, pažiūrėkime, ką mes čia turime?“, – pasakė jis ir „pradėjo skaityti iš lapo“. Kūrinį grojome du kartus. O kitą dieną *Trio* atlikome jau koncerte, Davido (ir, aišku, mano bei smuikininko) atlikimas buvo idealus.

Kaip manote, ar lietuviškoji kultūra ir identitetas pasaulyje yra pakankamai plačiai vystomi ir kokią reikšmę šaliai suteikia Lietuvos populiarinimas ir pristatymas per žmones, artistus ir jų pasiekimus?

Taip, drąsių politikų ir talentingų menininkų dėka šiandien Lietuvos vardą jau žino kiekvienas išsilavinęs žmogus pasaulyje. Pirmiausia turėtumėme padėkoti už tai tiems, kurie prieš 27 metus Lietuvą ir lietuvius išlaisvino iš okupacijos. Antra, Lietuvos vardas mene ir kultūroje yra kasdien nepailstamai minimas menininkų, kurie gyvena užsienyje ir dirba Lietuvai.

Norėčiau priminti keletą Vokietijoje gyvenančių menininkų, kurie dirba ir garsina Lietuvos vardą: Bavarijoje gyvenanti, po visą pasaulį gastroliuojanti dainininkė Violeta Urmana, Hamburge, Liubeke ir Berlyne dirbęs violončelininkas Davidas Geringas, Hamburge – smuikininkas Algirdas Šochas, obojininkas ir dirigentas

Vilmantas Kaliūnas, Frankfurte - pianistai Guoda Gedvilaitė, Vytis Šakuras ir altininkė Vaida Rožinskaite, Štutgarte - dainininkė Lauryna Bendžiūnaitė, Sarbriukene - altininkė Jonė Kaliūnaitė. Šiomis dienomis dažniausiai Lietuvos vardas minimas su charizmatiškos dirigentės Mirgos Gražinytės-Tylos vardu. Naujausia sensacija Europos muzikinėje scenoje - operos dainininkė Asmik Grigorian, užkariavusi Zalcburgo festivalio klausytojų širdis ir muzikos kritikų dėmesį.

Kokią dalį Jūsų gyvenime užima bendravimas su lietuviais gyvenant Vokietijoje? Ar laikote svarbiu tautinės savasties palaikymą ir puoselėjimą esant toli nuo Lietuvos?

Frankfurto Lietuvių Bendruomenė nėra didelė. Aš turiu keletą man labai brangių draugų, su kuriais dažnai susitinkame ir bendraujame. Šiuo metu susitikimų ir bendravimo širdis yra Frankfurto vaikų šeštadieninė mokyklėlė „Ažuoliukas“, kurią įkvepia ir inicijuoja mokyklėlės vadovė ir siela Nijolė Balčiūnienė bei energijos šaltinis, muzikė Dovilė Dapševičiūtė-Staniulionienė. Ten kiekvieną šeštadienį mes vedame savo vaikus, kur jie prasmingai praleidžia kelias valandas sužinodami daug įdomybių apie Lietuvą.

Mano manymu, lietuvės mamos pareiga yra išmokyti savo vaiką kalbėti, skaityti, rašyti ir mąstyti lietuviškai, puoselėti lietuviškas šaknis per kultūrą, istoriją ir dažnus apsilankymus Lietuvoje, išmokinti lietuviškų dainų ir folkloro, įdiegti lietuviškas tradicijas, dažnai lankytis mūsų senelių ir tėvų žemėje, kad supratimas apie Lietuvą tekėtų jų gyslomis, įskiepyti, jog lietuvių merginos pačios gražiausios pasaulyje, o cepelinai - pats skaniausias maistas. Mano dešimtmetis sūnus Aurelijus būtų viso šito pavyzdys (šypsosi).

Kaip dažnai grįžtate namo, į Lietuvą, gimtuosius Druskininkus?

Nenorėčiau vartoti šio žodžio *grįžtu* kalbėdama apie Lietuvą, nes aš negrįžtu, o nuolat judu ir skraidau pirmyn ir atgal. Kur yra pirmyn, o kur atgal - taip pat negalėčiau pasakyti, nes mano šaknys yra Druskininkuose, ten mane labai traukia. Aplankau Tėvelius kas 4-6 savaites, visas atostogas, vasaras ir Kalėdas praleidžiame su šeima ten - Druskininkuose. Turiu daug koncertų ir meistriškumo kursų visoje Lietuvoje.

Na, o širdis šiuo metu yra Frankfurte, kur gyvenu su dviem nuostabiais vyrais, turiu daug įdomių mokinių ir gerų draugų. Taigi keliauti tenka daug, nes turiu dvi

šalis - Lietuvą ir Vokietiją.

Kokiomis programomis nustebinsite klausytojus netolimoje ateityje? Ar Jūs, kaip menininkė, prisidedate, minint Lietuvos nepriklausomybės šimtmetį?

O kaip gi? Menininko pašaukimas yra ne tik kurti grožį ir gėrį per meną, tačiau dažnai menininkas siunčia ir savo džiaugsmą, ir savo skausmą, ir netgi politinę nuostatą pasauliui.

Mano rudens ir žiemos programos yra edukacinio pobūdžio, skirtos pirmiausia - Lietuvos nepriklausomybės šimtmečio, antra - kompozitorės ir pianistės Claros Schumann 200 gimimo metinių paminėjimui.

Spalio 7 dieną Kauno filharmonijoje jau 8 kartą klausytojus pakviesiu į *Claros Schumann saloną*, kurio metu ne tik skambės išpūdinga virtuozinė fortepijoninė muzika, atliekama keturių pianistų, bet ir pademonstruosime nuostabaus grožio romantinio stiliaus specialiai salonui Živilės Baronienės sukurtas vakarines sukneles. Šis renginys bus tikras reginys.

Gruodžio 2 dieną Frankfurto tarptautiniame teatre kartu su fagotininku Artūru Gelusevičiumi, studijuojančiu Miunchene, atliksime ekstravagantišką lietuvišką ir prancūzišką programą, kurios metu šalia M. Ravelio, C. Debussy, C. Saint-Saenso skambės lietuvių kompozitorių B. Dvariono, M. K. Čiurlionio, V. Mikalausko, A. Malcio kūriniai.

Ypač svarus ir svarbus man įvykis bus kitų metų vasario 14-18 dienomis. Vokietijoje viešės Klaipėdos kamerinis orkestras, kuris atliks žymių šių dienų moterų kompozitorių Ramintos Šerkšnytės „De Profundis“ ir Nijolės Sinkevičiūtės „Crossroad Rites“. Su šiuo orkestru ir jo meno vadovu violončelininku Mindaugu Bačkumi mane sieja ilgametis muzikinis bendradarbiavimas. Jis su savo orkestru Lietuvoje garsėja įdomiomis, netradicinėmis ir sudėtingomis programomis. Džiaugiuosi gavusi iššūkį atlikti abu - Claros ir Roberto Schumannų fortepijoninius koncertus, kuriuos pati ir diriguosiu. Koncertai vyks Klaipėdoje, Frankfurte, Liudvigshafene (Ludwigshafen), Karlsrūhėje (Karlsruhe) ir Bad Vildungene (Bad Wildungen). Labai apsidžiaugsim, jei koncertuose apsilankysit ir jūs.

Daugiau informacijos (www.guoda.de)

Dėkoju už atsakymus.

pasauliolietuvis.lt

Projektas „Lietuvybė pasaulyje“

Mielai pasidalysime svetainėje skelbiamais tekstais ir nuotraukomis, tik prašome nurodyti informacijos šaltinį ir autorius.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

